

10. SINIFLAR FELSEFE DERSİ I. DÖNEM I. YAZILI SORULARI

Adı Soyadı:..... No:..... Sınıfı:.....

I. AŞAĞIDAKİ VERİLEN İFADELERDEN DOĞRU OLANLARA (D), YANLIŞ OLANLARA (Y) YAZINIZ. (HER BİRİ 2 PUANDIR.)

1. Felsefe; varlıkla ilgili soruların mitolojilerle yanıtlanması sonucunda ortaya çıkmıştır. (.....)
2. Felsefe hayret ve merak duygularından doğmuştur. (.....)
3. Düşünmenin sağladığı ayırt edebilme özelliği olan bilinç; insanın kendi ve dışındakileri fark edebilmesidir. (.....)
4. Felsefe sadece soyut olanla ilgilenen düşünme etkinliğidir. (.....)
5. Felsefe soruları, olgular ve olgular arasındaki ilişkilerin düzenliliklerine ilişkindir. (.....)
6. Felsefe eğitimi bireyin sığ ve temellendirilmemiş görüşleri ayırt etmesini sağlar. (.....)

II. BİRİNCİ BÖLÜMDE İŞARETLEDİĞİNİZ BİR DOĞRU VE BİR YANLIŞ İFADEDEN İKİ TANESİNİN NUMARASINI BELİRTEREK GEREKÇESİNİ YAZINIZ. (HER BİRİ 4 PUANDIR.)

III. AŞAĞIDAKİ BOŞLUKLARA UYGUN KELİMELERİ YAZINIZ. (HER BİRİ 3 PUANDIR.)

1. Bilgeliği seven, bilgiyi arayan ve ona ulaşmak isteyen kişiye _____ denir.
2. En sade biçimiyle düşünme sonucunda elde edilen ürüne _____ denir.
3. _____, insan yaşamının anlamı ve değeri ile ilgili derin bilgi, bilgelik olarak tanımlanabilir.
4. Felsefi düşünce sistemi içerisindeki görüşlerin birbiriyle çelişmemesine _____ denir.
5. Felsefe insanı hayatı ve evreni sorgulayan bir _____ etkinliğidir.

IV. AŞAĞIDAKİ NUMARALANDIRILMIŞ İFADELERİN HANGİLERİNİN, FELSEFİ DÜŞÜNENİN HANGİ ÖZELLİĞİNE AİT OLDUĞUNU, YANLARINDAKİ BOŞLUĞA YAZINIZ. (HER BİRİ 3 PUANDIR.)

1. *Sorgulama*, 2. *merak etme*, 3. *şüphe duyma*, 4. *hayret etme*, 5. *yığılımlı ilerleme*, 6. *eleştirel olma*, 7. *refleksif olma*, 8. *rasyonel olma*, 9. *sistemli olma*, 10. *evrensel olma*, 11. *öznel olma*.
- a) Her şeyi ilk defa görüyormuş gibi ona şaşırabilme ve yeni bir gözle bakabilmedir. (____)
  - b) Felsefe, bir amaca yönelik, soruları sistemli bir şekilde sorarak anlamaya çalışma ve gerçeğe ulaşma çabasıdır. (____)
  - c) Filozoflar aynı konuda konuşsalar da farklı sözcüklerle ve farklı bir akıl yürütmenin sonucuyla şekillenen şeyler söylerler. (____)
  - d) Birbirini etkileyen filozoflar, ortak bilgi birikimine katkıda bulunarak yeni görüş ve düşünceler ortaya koymuşlardır. (____)

e) Felsefi tavır, verili bir düşüncenin doğruluğuna hemen güven duyup körü körüne kabul etmek değil; onları, sorular sorarak akılsal olarak denetlemeye çalışmaktır. (____)

f) Akıl ve mantık ilkelerine uygundur. (____)

V. AŞAĞIDAKİ TEST SORULARINI CEVAPLAYINIZ. (HER BİRİ 3 PUANDIR.)

1. Filozoflar işlerini yaparken sorulardan yararlanırlar. Filozofun elindeki sorular, probleme çözüm getirmenin bir anahtarıdır. Genellikle, karşılaşılan problemler zaman içerisinde pek fazla değişmez. Zamanla değişen, filozofun problemin çözümünde rol oynayan farklı etkenleri seçebilmesidir. Problemi, farklı sorular sorarak irdelediğinde “varolan”ın daha önce gözden kaçmış olan yanları aydınlanmaya başlar, Böylece her doğru soru, onu problemi çözmeye bir adım daha yaklaştırır.

Bu parçada filozofun sorduğu soruların hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Problemlerin çözümüne ışık tutması
- B) Olaylarda fazla değişiklik olmadığını gös-termesi
- C) Herkes tarafından sorulduğunda önemini yitirmesi
- D) Dünyaya egemen olma isteğinden kaynaklanması
- E) Çözülemez problemler için zaman harcanmasını önlemesi

2. Filozof, hem eserlerinde hem de yaşadığında önyargılardan uzak durmaya çalışır, içinde yaşadığı çevrenin inançlarını, tutkularını ve alışkanlıklarını sorgulayabilen kişidir.

Bu cümlede filozofun hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Mutlak bilgiye ulaşmaya çalışması
- B) Eleştirel olması
- C) Düşüncelerinin birbiriyle tutarlı olması
- D) Sezgilerinin güçlü olması
- E) Çevresini etkilemesi

3. Felsefe ilk kez Batı Anadolu'nun zengin liman kentlerinde ortaya çıkmıştır. Doğudan gelen kervan yollarının sonunda bulunan bu kentler, deniz ticaretinin de merkezini oluşturmaktaydı. Ticari ilişkilerde sadece mallar değiş tokuş edilmez, bu malların üretiminde kullanılan bilgi, görüş ve teknikler de öğrenilirdi. İşte bu alışveriş Batı Anadolu'nun liman kentlerinde yaşayanların dünyayı tanıma, dolayısıyla eski düşüncelerinden kuşku duyma ve bunların yerine yeni bilgi ve birikimlerine uygun bir düşünce sistemi oluşturma yönünde büyük bir atılım yapmasını sağlamıştır.

Bu parçada, felsefenin doğuşu aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) Çeşitli uygarlıkların bilgi birikiminden yararlandığı bir refah ortamının oluşmasına
- B) Ticaret yoluyla zenginleşen toplumlarda sanatçı ve düşünörlere yönetimde önemli görevler verilmesine
- C) Toplumda kültürel etkileşim yoğunlaştıkça eğitime verilen önemin de artmasına
- D) Üretim tekniklerinin gelişmesi sonucu ulaşım araçlarının çeşitlenmesine
- E) Ticaretin geliştirdiği girişimci kişiliğin yaşam tarzına da yansımaya

4. “Felsefe, yaşam üzerine üretilen düşüncelerden oluşur.”

Bu görüşe göre, “Dünyanın anlamı, yaşamın amacı nedir?” nedir sorusuna yanıt arayan bir kişiye felsefe nasıl yardımcı olur?

- A) Ünlü filozofların yaşamlarıyla ilgili bilgiler sağlayarak.
- B) Toplumsal yaşamı istenilen biçimde düzenleyerek.
- C) Okuma ve çalışma becerisinin geliştirilmesi için ortam hazırlayarak.
- D) Bilimsel araştırma tekniklerinin gelişmesine katkıda bulunarak.
- E) Yaşama ilgili çeşitli görüşleri sunup, bunları inceleme olanağı sağlayarak.

5. Felsefe, kendine dönük düşünmedir. Felsefe yapan zihin hiçbir zaman yalnızca bir nesne hakkında düşünmez. Herhangi bir nesneyi düşünürken, aynı zamanda hep o nesneye ilişkin kendi düşüncesi hakkında da düşünür. O zaman, felsefeye ikinci dereceden düşünce, düşünce hakkında düşünce denebilir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliğinden söz edilmektedir?

- A) Cevaplarından çok sorularıyla var olduğundan
B) Düşünme sürecinin her aşamasında yer aldığından
C) Kendi etkinliği üzerinde yoğunlaşarak kendi kendini sorguladığından
D) Özgür düşünmenin yöntemi olduğundan
E) Sorularını bilimsel verileri temel alarak oluşturduğundan

6. Aşağıdaki kavramlardan hangisi felsefenin terim anlamıyla doğrudan ilişkili değildir?

- A) Bilgelik   B) Hakikat   C) Hikmet
D) Bilgi   E) Şüphe

7. Hegel tarihi keşfeder, Schopenhauer ise ondan vazgeçer. Onların bu uyuşmazlığı hala çözüm bekliyor.

Bu parçadan felsefi düşünce ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Soruların kendi cevaplarını içerdiği
B) Çağın değerlerine bağlı olduğu
C) Kesin bir doğruya ulaşamadığı
D) Bilimsel düşünceden etkilendiği
E) Doğrusal ilerleme gösterdiği

VI. AŞAĞIDAKİ SORULARI CEVAPLAYINIZ. (HER BİRİ 10 PUANDIR.)

1. Felsefi düşünce nerede ve nasıl ortaya çıkmıştır? (2+6=8 Puan)

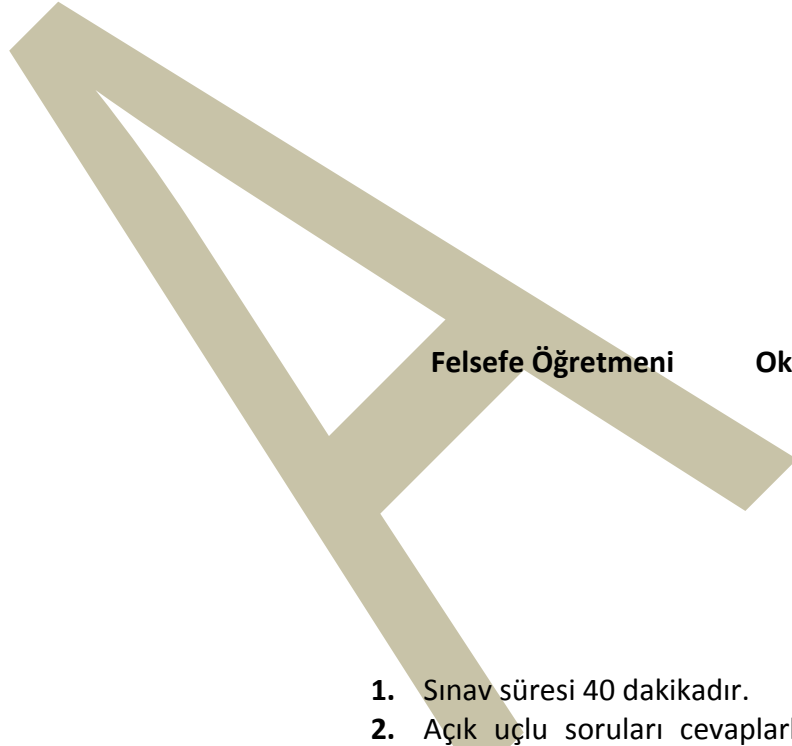
2. "Sen kendini bil, bırak Tanrı'yı incelemeyi; Kendindir kendinin asıl bileceği." (Alexander Pope) Bu dizelerdeki "bilme" eyleminin gerçekleşmesinde, felsefenin bireysel işlevlerinden daha çok hangisi önemli rol oynar? Kısaca açıklayınız. (10 Puan)

DİKKAT!!!: TESTLERİN CEVAPLARINI 4. SAYFADAKİ TABLOYA İŞARETLEYİNİZ

3. **Filozof** “sürekli olarak yolda olan, hiçbir yere varamayan, daha doğru olarak hiçbir yere varmayan kişidir. Dönüp dolaşıp aynı noktadan, aynı noktalardan geçebilen. Ama hiçbir yerde kalıcı olmayan-olamayan.”dır.

Bu görüşten hareketle, “filozof” denilen kişi ile Doğu düşüncesindeki “bilge” kişi ve Müslümanların “hakîm” ya da “hikmet sahibi kimse” arasında fark var mıdır? Tartışınız. (8 Puan)

6					
7					

Felsefe Öğretmeni

Okul Müdürü

1. Sınav süresi 40 dakikadır.
2. Açık uçlu soruları cevaplarken yazım ve noktalama kurallarına uyunuz.
3. Yazılarınız açık ve okunabilir olmasına özen gösteriniz.
4. Ne kastettiğinize değil ne yazdığınıza puan verileceğini bilerek düşüncelerinizi doğru ifade ediniz.
5. Kopya çekmenin size bir yararı olmayacağını biliyorsunuzdur?!
6. Hepinize başarılar dileriz!

3					
4					
5					

2019-2020 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI OZANLAR ANADOLU LİSESİ

10. SINIF I. DÖNEM I. FELSEFE YAZILI SINAVI SORULARI **CEVAP ANAHTARI**

I. AŞAĞIDAKİ VERİLEN İFADELERDEN DOĞRU OLANLARA (D), YANLIŞ OLANLARA (Y) YAZINIZ. (HER BİRİ 2 PUANDIR.)

1. Felsefe; varlıkla ilgili soruların mitolojilerle yanıtlanması sonucunda ortaya çıkmıştır. **(Y)**
2. Felsefe hayret ve merak duygularından doğmuştur. **(D)**
3. Düşünmenin sağladığı ayırt edebilme özelliği olan bilinç; insanın kendi ve dışındakileri fark edebilmesidir. **(D)**
4. Felsefe sadece soyut olanla ilgilenen düşünme etkinliğidir. **(Y)**
5. Felsefe soruları, olgular ve olgular arasındaki ilişkilerin düzenliliklerine ilişkindir. **(Y)**
6. Felsefe eğitimi bireyin sığ ve temellendirilmemiş görüşleri ayırt etmesini sağlar. **(D)**

II. BİRİNCİ BÖLÜMDE VERİLEN DOĞRU YA DA YANLIŞ İŞARETLEDİĞİNİZ İFADELERDEN HERHANGİ İKİ TANESİNİN NUMARASINI BELİRTEREK GEREKÇESİNİ YAZINIZ. (HER BİRİ 5 PUANDIR.)

1. **Yanlış. Çünkü felsefe, dini ya da mitolojik düşünceden kopuşun sonucunda, doğal olayların, doğaüstü değil de doğal nedenlerle açıklanması gerektiği düşüncesiyle başlamıştır.**
2. **Doğru. Çünkü merak bilim ve felsefenin temelinde yer alan zihni harekete geçiren bilme isteğidir. Hayret etme insanın dünyaya yeni bir gözle bakabilmesidir. Hayreddeden insan merak eder ve araştırmaya başlar.**
3. **Doğru. Çünkü bilinç, insanın kendisi ve çevresi hakkındaki farkındalığını ifade eder.**
4. **Yanlış. Çünkü felsefi faaliyet, insan aklının düşünebildiği somut ve soyut tüm alanlara ilişkindir.**

5. **Yanlış. Çünkü felsefi sorular hem olgulara hem de metafizik alana aittir. Felsefe sorular ilk nedenlere gitmeyi amaçlar.**
6. **Doğru. Çünkü felsefe eğitimi eleştirel ve sorgulayıcı düşünüş biçimini bireylere kazandırdığından bireyin sığ ve temellendirilmemiş görüşleri ayırt etmesini sağlar.**

III. AŞAĞIDAKİ BOŞLUKLARA UYGUN KELİMELERİ YAZINIZ. (HER BİRİ 3 PUANDIR.)

1. Bilgeliği seven, bilgiyi arayan ve ona ulaşmak isteyen kişiye **FİLOZOF** denir.
2. En sade biçimiyle düşünme sonucunda elde edilen ürüne **BİLGİ** denir.
3. **HİKMET**, insan yaşamının anlamı ve değeri ile ilgili derin bilgi, bilgelik olarak tanımlanabilir.
4. Felsefi düşünce sistemi içerisindeki görüşlerin birbiriyle çelişmemesine **TUTARLILIK** denir.
5. Felsefe insanı, hayatı ve evreni sorgulayan bir **DÜŞÜNME** etkinliğidir.

IV. AŞAĞIDAKİ NUMARALANDIRILMIŞ İFADELERİN HANGİLERİNİN, FELSEFİ DÜŞÜNÜNÜN HANGİ ÖZELLİĞİNE AİT OLDUĞUNU, YANLARINDAKİ BOŞLUĞA YAZINIZ. (HER BİRİ 3 PUANDIR.)

1. *Sorgulama*, 2. *merak etme*, 3. *şüphe duyma*, 4. *hayret etme*, 5. *yığılımlı ilerleme*, 6. *eleştirel olma*, 7. *refleksif olma*, 8. *rasyonel olma*, 9. *sistemli olma*, 10. *evrensel olma*, 11. *öznel olma*.
- a) Her şeyi ilk defa görüyormuş gibi ona şaşırabilme ve yeni bir gözle bakabilmedir. **(4)**
- b) Felsefe, bir amaca yönelik, soruları sistemli bir şekilde sorarak anlamaya çalışma ve gerçeğe ulaşma çabasıdır. **(1)**

- c) Filozoflar aynı konuda konuşsalar da farklı sözcüklerle ve farklı bir akıl yürütmenin sonucuyla şekillenen şeyler söylerler. **(11)**
- d) Birbirini etkileyen filozoflar, ortak bilgi birikimine katkıda bulunarak yeni görüş ve düşünceler ortaya koymuşlardır. **(5)**
- e) Felsefi tavır, verili bir düşüncenin doğruluğuna hemen güven duyup körü körüne kabul etmek değil; onları, sorular sorarak akılsal olarak denetlemeye çalışmaktır. **(3)**
- f) Akıl ve mantık ilkelerine uygundur. **(8)**

V. AŞAĞIDAKİ TEST SORULARINI CEVAPLAYINIZ. (HER BİRİ 3 PUANDIR.)

1. Filozoflar işlerini yaparken sorulardan yararlanırlar. Filozofun elindeki sorular, probleme çözüm getirmenin bir anahtarıdır. Genellikle, karşılaşılan problemler zaman içerisinde pek fazla değişmez. Zamanla değişen, filozofun problemin çözümünde rol oynayan farklı etkenleri seçebilmesidir. Problemi, farklı sorular sorarak irdedeğinde “varolan”ın daha önce gözden kaçmış olan yanları aydınlanmaya başlar, Böylece her doğru soru, onu problemi çözmeye bir adım daha yaklaştırır.

Bu parçada filozofun sorduğu soruların hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Problemlerin çözümüne ışık tutması**
- B) Olaylarda fazla değişiklik olmadığını göstermesi
- C) Herkes tarafından sorulduğunda önemini yitirmesi
- D) Dünyaya egemen olma isteğinden kaynaklanması
- E) Çözülemez problemler için zaman harcanmasını önlemesi

2. Filozof hem eserlerinde hem de yaşadığında önyargılardan uzak durmaya çalışır, içinde yaşadığı çevrenin inançlarını, tutkularını ve alışkanlıklarını sorgulayabilen kişidir.

Bu cümlede filozofun hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Mutlak bilgiye ulaşmaya çalışması
- B) Eleştirel olması**

- C) Düşüncelerinin birbiriyle tutarlı olması
- D) Sezgilerinin güçlü olması
- E) Çevresini etkilemesi

3. Felsefe ilk kez Batı Anadolu'nun zengin liman kentlerinde ortaya çıkmıştır. Doğudan gelen kervan yollarının sonunda bulunan bu kentler, deniz ticaretinin de merkezini oluşturmaktaydı. Ticari ilişkilerde sadece mallar değiş tokuş edilmez, bu malların üretiminde kullanılan bilgi, görüş ve teknikler de öğrenilirdi. İşte bu alışveriş Batı Anadolu'nun liman kentlerinde yaşayanların dünyayı tanıma, dolayısıyla eski düşüncelerinden kuşku duyma ve bunların yerine yeni bilgi ve birikimlerine uygun bir düşünce sistemi oluşturma yönünde büyük bir atılım yapmasını sağlamıştır.

Bu parçada, felsefenin doğuşu aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

A) Çeşitli uygarlıkların bilgi birikiminden yararlandığı bir refah ortamının oluşmasına

- B) Ticaret yoluyla zenginleşen toplumlar da sanatçı ve düşünürlere yönetimde önemli görevler verilmesine
- C) Toplumda kültürel etkileşim yoğunlaştıkça eğitime verilen önemin de artmasına
- D) Üretim tekniklerinin gelişmesi sonucu ulaşım araçlarının çeşitlenmesine
- E) Ticaretin geliştirdiği girişimci kişiliğin yaşam tarzına da yansımaya

4. “Felsefe, yaşam üzerine üretilen düşüncelerden oluşur.”

Bu görüşe göre, “Dünyanın anlamı, yaşamın amacı nedir?” nedir sorusuna yanıt arayan bir kişiye felsefe nasıl yardımcı olur?

- A) Ünlü filozofların yaşamlarıyla ilgili bilgiler sağlayarak.
- B) Toplumsal yaşamı istenilen biçimde düzenleyerek.
- C) Okuma ve çalışma becerisinin geliştirilmesi için ortam hazırlayarak.

D) Bilimsel araştırma tekniklerinin gelişmesine katkıda bulunarak.

E) Yaşamla ilgili çeşitli görüşleri sunup, bunları inceleme olanağı sağlayarak.

5. Felsefe, kendine dönük düşünmedir. Felsefe yapan zihin hiçbir zaman yalnızca bir nesne hakkında düşünmez. Herhangi bir nesneyi düşünürken, aynı zamanda hep o nesneye ilişkin kendi düşüncesi hakkında da düşünür. O zaman, felsefeye ikinci dereceden düşünce, düşünce hakkında düşünce denebilir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliğinden söz edilmektedir?

A) Cevaplarından çok sorularıyla var olduğundan

B) Düşünme sürecinin her aşamasında yer aldığından

C) Kendi etkinliği üzerinde yoğunlaşıp kendi kendini sorguladığından

D) Özgür düşünmenin yöntemi olduğundan

E) Sorularını bilimsel verileri temel alarak oluşturduğundan

6. Aşağıdaki kavramlardan hangisinin felsefenin terim anlamıyla doğrudan ilişkili değildir?

A) Bilgelik B) Hakikat C) Hikmet

D) Bilgi E) Şüphe

7. Hegel tarihi keşfeder, Schopenhauer ise ondan vazgeçer. Onların bu uyuşmazlığı hala çözüm bekliyor.

Bu parçadan felsefi düşünce ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

A) Soruların kendi cevaplarını içerdiği

B) Çağın değerlerine bağlı olduğu

C) Kesin bir doğruya ulaşamadığı

D) Bilimsel düşünceden etkilendiği

E) Doğrusal ilerleme gösterdiği

VI. AŞAĞIDAKİ SORULARI CEVAPLAYINIZ. (HER BİRİ 10 PUANDIR.)

1. Felsefi düşünce nerede ve nasıl ortaya çıkmıştır? (2+6=8 Puan)

Felsefi düşünce Antik Yunan'da ortaya çıkmıştır. (2 Puan) İnsan aklına dayanan bağımsız bir eylem olarak ortaya çıkmıştır. Mitos'tan Logos'a geçiş sürecinde ortaya çıkmıştır. (2 Puan)

4. "Sen kendini bil, bırak Tanrı'yı incelemeyi; Kendindir kendinin asıl bileceği." (Alexander Pope) Bu dizelerdeki "bilme" eyleminin gerçekleşmesinde, felsefenin bireysel işlevlerinden daha çok hangisi önemli rol oynar? Kısaca açıklayınız. (10 Puan)

ÖRNEK CEVAP: Bu bilme eylemi gerçekleşmesinde felsefenin "insanın kendisini tanımada etkili" bireysel işlevi önemli rol oynar. Çünkü, felsefe, insan yaşamını ve dünyayı, insan aklıyla açıklamaya çalışan bir düşünsel etkinlik, hakikat arayışıdır. Felsefi düşüncenin sahip olduğu eleştirel ve sorgulayıcı olama özelliği insanın kendisine sorular sormasını, kendisini sorgulamasını verdiği yanıtları irdelemesiyle kendini tanıır, bilir.(10 Puan)

2. **Filozof** “sürekli olarak yolda olan, hiçbir yere varamayan, daha doğru olarak hiçbir yere varmayan kişidir. Dönüp dolaşıp aynı noktadan, aynı noktalardan geçebilen. Ama hiçbir yerde kalıcı olmayan-olamayan.”dır.

Bu görüşten hareketle, “filozof” denilen kişi ile Doğu düşüncesindeki “bilge” kişi ve Müslümanların “hakîm” ya da “hikmet sahibi kimse” arasında fark var mıdır? Tartışınız. (8 Puan)

Doğu düşüncesindeki “bilge” kişi ile Müslümanların “hikmet sahibi kimse dediği insan, insan yaşamının anlam ve değerine ilişkin derin bilgiye sahip, “hikmet”e ulaşmış, var olan her şeyi akılla yargılayıp yorumlayan, bu nedenle diğer insanlar gibi tutkuları olmayan ve yaşamın zorluklarından etkilenmeyen insandır. Filozof ise “hikmet”e ulaşmaktan ziyade, bilgiyi ve bilgeliği seven, ona ulaşmak için uğraşan, hikmete ulaşmaya çalışan, sürekli yolda olan kişidir. (8 Puan)

TESTLERİN CEVAP ŞABLONU:

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

HAZIRLAYAN